

HINDAMISE KORRALDUS

Koolis järgitakse õpilase hindamisel põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses § 29 sätestatud ning juhitudakse põhikooli riiklikust õppekavast §19 - § 23, Kuuste Kooli õppekavast ning kodukorrast.

7.1. Hindamine

7.1.1. Hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut;
- 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 6) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

7.1.2. Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

7.1.3. Käitumise hindamise eesmärk on suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid.

7.1.4. Teadmisi ja oskusi hindab klassi- või aineõpetaja, käitumist hindab klassijuhataja koostöös aineõpetajatega ja käitumishinde panekul arvestab iga õpetaja õpilase käitumisega nii tunnis, vahetunnis, kooli üritustel kui ka väljaspool kooli õppekäikudel. Ei lähtu ainult enda ainetunnist.

7.1.5. Õpilasi ja lapsevanemaid teavitatakse hindamise korraldusest iga trimestri alguses ning saadud hinnetest ja hinnangutest jooksvalt studiumi kaudu. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindetele ja hinnangule. Hindamise korraldus ning õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord on sätestatud kooli kodukorras ning hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord on sätestatud kooli õppekavas.

7.1.6. Nõuded õpilase käitumisele on esitatud kooli kodukorras.

7.2. Kujundav hindamine

7.2.1. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

7.2.2. Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste,

kooliastme lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad õpetajad ja teised õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kuuste Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavade ja kooli kodukorraga.

7.2.3. Õpilane kaasatakse enese hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

7.2.4. Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

7.3. TEADMISTE JA OSKUSTE HINDAMINE KUI KOKKUVÕTVATE HINNETE ALUS

7.3.1. Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.

7.3.2. Hindamisel viie palli süsteemis:

1) hindegaga „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;

2) hindegaga „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;

3) hindegaga „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;

4) hindegaga „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;

5) hindegaga „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

7.3.3. Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 75–89%, hindegaga „3” 50–74%, hindegaga „2” 20–49% ning hindegaga „1” 0–19%.

7.3.4. Sõnalisi hinnanguid kasutatakse I kooliastmes, vajadusel eriklassis ja LÕK õppekava järgi õppivatel õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel lähtuvalt õpilase erivajadusest. Iga trimestri lõpus koostatav sõnaline hinnang väljendab:

- 1) millistes osaoskustes on õpilane soovitud õpitulemused saavutanud;
- 2) millistes osaoskustes on õpitulemused vajakajäämisi;
- 3) kuidas saavutatud seonduv õpilase varasemate õpitulemuste ning tema võimete ja vajadustega.

7.3.5. Kuuste Koolis hinnatakse sõnaliselt oskusaineid kõigis kooliastmetes (kunstiõpetus, tööõpetus, käsitöö ja kodundus, töö- ja tehnoloogiaõpetus, muusika ja liikumisõpetus). Esimese kooliastme õpilaste, eriklassi õpilaste ja LÕK õppekavaga õpilaste oskusi hinnatakse oskusainetes sõnaliselt ja kokkuvõtval hindamisel ei kasutata „arvestatud“ ja „mittearvestatud“.

Oskusainetes pannakse hinne “arvestatud”, kui õpilane on näidanud huvi ülesande eduka soorituse vastu, aktiivselt tunnis osalenud ning sooritusel pingutanud vastavalt oma oskustele ja võimetele.

Hinne “mittearvestatud“ saadakse, kui ülesanne on jäänud tegemata ja õpilane ei ole õpetaja poolt määratud aja jooksul üles näidanud huvi saavutada positiivset tulemust.

Hindega AR võib hinnata ka aktiivset osalemist tunnis. Tunnis kohal viibimist, kuid ülesannetes mitteosalemist ning teiste töö häirimist võib hinnata hindega MA ja see ei ole parandatav.

Kokkuvõttev hinne AR pannakse trimestri lõpus kõigi hinnete peale kokku ning Stuumiumis lisatakse hindele kommentaarina “vastab hindele 5” (kui õpilasel on 90% hinded AR), “vastab hindele „4” (kui õpilasel on 75% hinded AR), “vastab hindele 3” (kui õpilasel on 50% hinded AR). Alla 50% AR hinnetest pannakse kokkuvõtvaks hindeks MA, mis sisuliselt võrdub hindega “2”.

7.3.6. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindega „nõrk”.

7.3.7. Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks 10 tööpäeva jooksul peale töö kättesaamist või kooli tulekul peale haigust kokkuleppel õpetajaga.

7.4. KOKKUVÕTVAD HINDED JA JÄRGMISESSE KLASSI ÜLEVIIMINE

7.4.1. Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine trimestrihinneteks ning trimestrihinnete koondamine aastahinneteks.

7.4.2. Õpilasi ja lapsevanemaid teavitatakse kokkuvõtivatest hinnetest stuudiumi kaudu. Õppeaasta lõpul väljastatakse kõigile õpilastele klassitunnistus.

7.4.3 I kooliastmes, eriklassis ja LÕK õppekavaga õpilastel võib kokkuvõtva hindamisena kasutada trimestri lõpul toimuvat kirjeldavate sõnaliste kokkuvõtivate hinnangute andmist, millel ei pea olema numbrilist ekvivalenti. Kokkuvõtvast hinnangust peab selgelt kajastuma, kui võrd taotletud õpitulemused on saavutatud.

7.4.4. Kui õppeaine trimestrihinne või -hinnang on jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde või -hinnangu väljapanekul vastaval trimestril omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk” või antakse tulemustele samaväärne sõnaline hinnang.

7.4.5. Õpilasele, kelle trimestrihinne on „puudulik” või „nõrk”, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines järgmiseks trimestriks individuaalne õppekava/ainekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt logopeediline abi, õpiabi, kohustuslik konsultatsioon vm) vastavalt kooli õppekavas sätestatule, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

7.4.6. Trimestrihinnete või -hinnangute alusel, mille põhjal saab või ei saa välja panna aastahinde otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne viimase trimestri lõppu.

Käitumise aastahinde erijuhud võetakse arutlusele õppenõukogus.

7.4.7. Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk” või anda samaväärne sõnaline hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne viimase trimestri lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast viimase trimestri lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades selle tulemusi. Kuuste Kooli õppenõukogul on õigus määrata aineõpetaja ettepanekul täiendav õppetöö õpilasele, kelle kolmanda trimestri hinne on „puudulik” või „nõrk”.

7.4.8. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamast õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

7.4.9. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamast õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

7.4.10. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

7.4.11. Klassikursuse kordamist ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajaks.

7.5. PÕHIKOOLI LÕPETAMINE

7.5.1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes teinud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt 50 protsendile maksimaalsest tulemusest eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

7.5.1.1. Õpilane, kelle õppekeel ei ole eesti keel ja kes asus eesti õppekeelega koolis või klassis õppima viimase kuue õppeaasta jooksul, võib lõikes 7.5.1 nimetatud eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena ühtsete ülesannetega lõpueksami, mis on ühitatud B1- või B2-taseme eksamiga.

7.5.1.2. Kui õpilane sooritas B2-tasemega ühitatud eesti keele teise keelena ühtsete ülesannetega lõpueksami, kuid ei sooritanud seda tasemetunnistuse väljastamiseks nõutava tulemusega, arvestatakse põhikooli lõpetamisel eesti keele B1-taseme eksamiga ühitatud ühtse põhikooli lõpueksami tulemust.

7.5.2. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel on kuni kahe õppeaines „nõrk” või „puudulik” viimane aastahinne või kes on kuni kaks lõpueksamit sooritanud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest.

7.5.3. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

7.5.4. Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eesti koolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele või eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina. Koolieksami ettevalmistamisel ja hindamisel lähtutakse hindamisjuhendi 7.2 – 7.4 sätestatust.

7.5.5. Põhikooli lõpetanuks peetakse eksterni, kes on sooritanud põhikooli lõpueksamid ning aineksamid nendes õppeainetes, milles tal puuduvad põhikooli lõputunnistusele kantavad hinded või milles tal ei ole tõendatud teadmisi ja oskusi varasemate õpi- ja töökogemuste arvestamise kaudu. Eksterni ei hinnata liikumisõpetuses, käsitöös ja kodunduses ning tehnoloogiaõpetuses. Koolid, kus rakendatakse mittestatsionaarset õppevormi, on kohustatud looma võimaluse kooli lõpetamiseks eksternina koolikohustusliku ea ületanud isikule, kes on esitanud koolile sellekohase kirjaliku taotluse hiljemalt jooksva õppeaasta 1. novembriks. Kooli lõpetamisel eksternina võimaldatakse lõpetajale kooli poolt juhendatud õppetegevust kokku vähemalt 15 arvestusliku õppetunni ulatuses. Muus osas toimub õppimine iseseisvalt.